

Varautuminen mahdollisiin sähkökatkoksiin

Varautuminen mahdollisiin sähkökatkoksiin

Suurissa kiinteistöissä, kuten toimisto-, liike- ja palvelurakennuksissa sekä monikerroksisissa asuinkerrostaloissa sähkökatkoihin varautuminen on erittäin tärkeää erityisesti turvallisuuden takia. Kiinteistöjen palo- ja rikosturvallisuuden on toimittava, vaikka sähköt olisivat poikki.

Novapolis kiinteistöissä paloilmalaitteiden ja turvavalajärjestelmien varavirtalähteet riittävät noin 1h ajaksi.

Poikkeuksena rakennukset, joissa on varavoimageneraattorilla varmistettu sähkönjakelu (Microkadulla S- ja T-osat).

MRL 166 § edellyttää, että rakennus on pidettävä jatkuvasti turvallisessa kunnossa

Kulunvalvontaovien sähkölukot toimivat akuilla jonkin aikaa. Ulospäin pääsee aina avaamalla ovet lukoissa olevilla painikkeilla. Painikkeiden päällä olevat suojakuvut voi rikkoa tarvittaessa.

- Hissien käyttö pyritään estämään ennen sähkökatkoksia. Hissit pysähtyvät siihen mihin sähkön saanti päättyy. Hisseissä olevat hätäpuhelimet toimivat noin 2h ajan.

Varautuminen mahdollisiin sähkökatkoksiin

- Rakennusten LVI-tekniikka sammuu. Ilmanvaihto, lämmitys ja jäähditys lakkaavat toimimasta.
- Jäteveden tuottamista suihkussa ja vessassa tulee välttää. Alueellisten jätevesipumppaamojen kuormitusta voidaan näin pienentää sähkökatkojen aikana.
- Joissakin taloissa on jätevedessä sähkötoimisia pumppaamoita. Pumppaamoon liitetyjä vesipisteitä ei voi käyttää sähkökatkosten aikana (Viestikatu 3 kellarikerros)
- Laboratorioissa olevia vesipisteiden käyttöä tulee rajoittaa, koska neutralointiprosessit keskeytyvät (Microkadulla C-, N-R, S-, T-osat)
- Nettiyhteydet lakkaavat toimimasta, ellei yhteyksiä ole varmistettu UPS-akuilla. Puhelintukiasemissa on virtaa noin 30 min ajaksi.

Varautuminen mahdollisiin sähkökatkoksiin

- Sähkön tarpeen kriittisyyden arvioinnilla tunnistetaan (riskiarviointi), mitä omassa toiminnassa tapahtuu, kun sähköt katkeavat.
- Tarkista, että kriittisissä järjestelmissä on sähkökatkoja varten keskeytymätön virransyöttö eli UPS-järjestelmä, jonka avulla prosessit voidaan ajaa hallitusti alas.
- Vastaavasti kuin toiminnan alasajoon on hallittua, myös ylösajon tulee olla hallittua.
- Tunnista jo etukäteen automaattisesti käynnistyvät toiminnot ja manuaalisia toimia edellyttävät toimenpiteet.
- Sähköjen palauduttua sulakkeet voivat ”tippua” suuren yhtäaikaisen tehotarpeen vuoksi.

Varautuminen mahdollisiin sähkökatkoksiin

- Pysäköintitaloissa autolämmitykset on mitoitettu vain moottorilämmitykselle.
- Sähköjen palauduttua sulakkeiden kestävyys tiukoilla. Sisätilanlämmittimet aiheuttavat verkkoon ylimääräistä kuormaa.
 - Sisätilanlämmittimien käyttö ei ole ylipäätään sallittua tästä syystä.
 - Sähkökäyttöiset nosto-ovet voi laittaa käsikäytölle koneistolla olevilla vetonaruilla.
 - Nosto-ovet on suljettava lämmön karkaamisen ja jäätymisen estämiseksi.
- Ravintolat eivät palvele asiakkaitaan sähkökatkon aikana normaalisti.
- **Kovilla pakkasilla varmista, ettei mikään pääse jäätymään.**
 - Ovet ja ikkunat on pidettävä suljettuina.

NÄIN SÄHKÖKATKO VAIKUTTAA

0 SEKUNTIA:

RAITIOVAUNUT, METRO, LÄHI- JA KAUKOJUNAT PYSÄHTYVÄT
PANKKIAUTOMAATIT JA PANKKIEN KONTTORIT MENEVÄT
KIINNI, MAKSUKORTIT EIVÄT TOIMI
VEDENTULO LAKKAA OSALLA IHMISSISTÄ,
VESSAN VOI VETÄÄ VAIN KERRAN
HUOLTOASEMALTA TAI JAKELUPISTEESTÄ EI SAA
POLTTOAINETTA
HISSIT PYSÄHTYVÄT
LÄMMITYS KATKEAA LUKUUN OTTAMATTA PUU-UUNEJA
VALOT SAMMUVAT, KODINKONEET EIVÄT TOIMI
KATUVALOT JA LIIKENNEVALOT SAMMUVAT
JÄÄKAAPIT JA PAKASTIMET ALKAVAT LÄMMETÄ

15 MIN.

USEIMMAT RUOKAKAUPAT JA MUUT PIENET LIIKKEET
SULKEVAT OVENSA

2 TUNTIA

ENSIMMÄISET TIETOLIIKENTEEN TUKIASEMAT MYKISTYVÄT
– SEN JÄLKEEN EI VOI SOITTAA EIKÄ PÄASE NETTIIN
ISOT RUOKAMARKETIT JA KAUPPAKESKUKSET
ALKAVAT SULKEUTUA

6 TUNTIA

SUURIMMALTA OSALTA SUOMALAISIA PUHELIN- JA
NETTITYHTEYDET OVAT POIKKI
HENKILÖAUTOISTA, TAKSEISTA JA LINJA-AUTOISTA
LOPPUU VÄHITELLEN POLTTOAINE.

18 TUNTIA

PUISTEN PIENTALOJEN SISÄILMAN LÄMPÖTILA LASKENUT
+10 ASTEeseen, JOS ULKONA ON -20 ASTETTA.

30 TUNTIA

KIVISTEN PIENTALOJEN SISÄILMAN LÄMPÖTILA ON
LASKENUT +10 ASTEeseen, JOS ULKONA ON -20 ASTETTA.

36 TUNTIA

ELEMENTTIKERROSTALOJEN SISÄILMAN LÄMPÖTILA ON
LASKENUT +10 ASTEeseen, JOS ULKONA ON -20 ASTETTA.

4 VRK

JYKEVIEN KIVIKERROSTALOJEN SISÄILMAN LÄMPÖTILA ON
LASKENUT +10 ASTEeseen, JOS ULKONA ON -20 ASTETTA.

HUOM: Alle +10 asteen lämpötilassa ihminen tarvitsee lihashen tuottamaa lämpöä, jotta kehon lämpötila ei laske. Huonosti liikkuvat eli esimerkiksi pikkulapset, vanhuksat ja sairaat eivät voi oleskella näin viileässä tilassa pitkään.

SÄHKÖKATKON AIKANA:

- Etsi Radio Suomen tai paikallisradion kanava. Kuuntele uutisia ja ohjeita radiosta.
- Jos pääset internetiin, löydät tietoa uutissivuilta ja viran- omaisten sivuilta. Katso myös sähköyhtiön ja kotikuntasi sivut.
- Älä usko huhuihin äläkä levitä niitä itseään.

RADIO VÄLITTÄÄ TIETOA MYÖS SÄHKÖKATKON AIKANA.

VARAUDU:

- Hanki sähkökatkon varalle pattereilla tai ladattavalla akulla toimiva radio sekä pattereita.

Näin hälytät kiireellistä apua

Jos puhelin ja verkko toimivat:

- Soita hätänumeroon **112**, kun tarvitset kiireellistä apua tai kohtaat hätätilanteen.
- Jos hätänumero on ruuhkautunut, älä sulje puhelinta. Odotajajonossa. Puheluihin vastataan soittojärjestyksessä.

Jos oma matkapuhelinverkko ei enää toimi

(eli puhelimen näytössä ei näy kentän voimakkuudesta kertovia palkkeja)

- Soita silti hätänumeroon **112**. Puhelu ohjautuu alueella mahdollisesti vielä toimivaan matkapuhelinverkkoon.
- **Jos puhelu ei onnistu**, käynnistä puhelin uudelleen. Älä anna PIN-koodia ja soita hätänumeroon.
- **Vaihtoehto:** Ota SIM-kortti pois ja soita hätänumeroon **112**.

Varautuminen

- Seuraa sähköyhtiöiden viestintää. Sitä kautta on saatavilla paras ja ajantasaisin tieto mahdollisista sähkökatkoksista. Sähkökatko voi tapahtua myös yllättäen.
- Suunnittele etukäteen, miten yrityksessäsi / organisaatiossa toimitaan mahdollisessa sähkökatkotilanteessa. Ohjeista henkilöstöä ennakoon.
- Hanki patterilla toimiva radio ja käsivalaisimia. Varaa myös vaihtopattereita.
→ Nettiradiot lakkaavat kuulumasta.
- Selvitä tiloista reitit ulos porrashuoneita pitkin
→ Poistumistie- ja turvalat ohjaavat ulos
- Tutustu kiinteistön ja yrityksen omaan pelastussuunnitelmaan.
Novapolis pelastussuunnitelmat löytyvät **NovaNetistä**:
 - <https://www.novapolis.fi/novanet/>
Käyttäjätunnus: Novapolis Asiakas
Salasana: S4vil4hti2022
- Varmista lämmitettävien laitteiden virtakytkimet 0-asentoon sähkökatkon aikana (tulipalovaara).
- Varmista ovien sulkeutuminen ja lukitus poistuessasi rakennuksesta.

KPY Novapoliksen toiminta

- Mikäli mahdollista, Novapolis tiedottaa ennakkoon tietoon tulleista mahdollisista sähkökatkoista tekstiviestillä asiakkaiden nimeämille yhdyshenkilöille.
- Tekstiviestien kautta tapahtuva viestintä on käytettävissä vuoden 2023 alusta alkaen (ennen sitä mahdollisista sähkökatkosta viestitään uutiskirjeellä)
- KPY Novapoliksen tilat eivät lähtökohtaisesti ole käytettävissä sähkökatkon aikaan ja tiloista on poistuttava. **Huom! Hissejä ja WC-tiloja ei tule käyttää sähkökatkon aikana.**
- Novapoliksen aulapalvelut ja muu henkilöstö palvelevat mahdollisuuksien mukaan sähkökatkoksen aikana.
- Huoltohenkilöstö päivystää sähkökatkon aikana. Kuormitusta jaksotetaan sähköjen palauduttua virtapiikkien välttämiseksi.
- Sähkökatkon jälkeen aulapalvelut palvelevat normaalisti.
- Huoltohenkilöstö tarkistaa talotekniikan toimivuuden sähköjen palauduttua.

KPY NOVAPOLIS